

ΓΝΩΡΙΖΩ ΔΕΝ ΞΕΧΝΩ ΔΙΕΚΔΙΚΩ

Δημοτικό Σχολείου Αγίου Θεοδώρου

Σχέδιο δράσης
2021-22

"Πολλούς αφέντες αλλαγες

δεν αλλαγες καρδιά"

Κ. Παλαμάς

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ «ΔΕΝ ΞΕΧΝΩ, ΔΙΕΚΔΙΚΩ»

Σκοπός: Οι μαθητές να γνωρίσουν την κατεχόμενη γη μας, να διατηρήσουν ζωντανή τη μνήμη και να ενισχύουν την πίστη και την ελπίδα για την επιστροφή. Να καλλιεργήσουν το αίσθημα της διεκδίκησης, της απελευθέρωσης και της επανένωσης του νησιού μας αλλά και να δοθούν τα διαχρονικά διδάγματα από τους αγώνες των Κυπρίων για ελευθερία.

Οι κύριες παράμετροι του συγκεκριμένου σκοπού είναι τρεις:

(α) **Γνωρίζω τον τόπο μου,**

(β) **Δεν Ξεχνώ την κατεχόμενη γη μου και**

(γ) **Διεκδικώ την απελευθέρωση και την επανένωση της πατρίδας μου.**

(α) **Γνωρίζω τον τόπο μου:** Η στόχευση αυτή τονίζει την αναγκαιότητα οι μαθητές μας να γνωρίσουν την ιστορία, τις παραδόσεις, τους θρύλους, τους μύθους, τα ήθη και έθιμα των διάφορων περιοχών του τόπου μας, τόσο των ελεύθερων περιοχών όσο και της κατεχόμενης πατρίδας μας.

(β) **Δεν Ξεχνώ την κατεχόμενη γη μου:** Κυρίαρχη θέση θα πρέπει να έχει η προσπάθεια της διατήρησης άσβεστης της μνήμης των κατεχόμενων χωριών και πόλεων μας. Η κατεχόμενη γη μας θα πρέπει να ζωντανέψει στα μάτια των παιδιών, με την ανάπτυξη προγραμμάτων/δράσεων/πρωτοβουλιών που θα αναδεικνύουν, μέσα από γεωγραφικά, ιστορικά, πολιτισμικά και γλωσσικά στοιχεία, το ενιαίο και αδιαίρετο του τόπου μας.

(γ) **Διεκδικώ την απελευθέρωση και την επανένωση της πατρίδας μου:** Η διεκδίκηση για την απελευθέρωση και την επανένωση της πατρίδας μας δεν μπορεί παρά να είναι συνεχής, να εκφράζεται με ειρηνικά μέσα και στη βάση της εφαρμογής των βασικών δικαιωμάτων και ελευθεριών του ανθρώπου.

Ο στόχος θα προωθηθεί διαθεματικά, μέσα από διάφορες θεματικές ενότητες και όλα τα μαθήματα του αναλυτικού Προγράμματος. Θα γίνει αξιοποίηση όλων των σχετικών με το θέμα βιβλίων, ενοτήτων, ταινιών, ζωντανών πηγών επισκέψεων και εκδηλώσεων.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές να:

- γνωρίσουν εν συντομία τις βασικότερες πτυχές και στάδια του εθνικού μας θέματος. (Αγγλοκρατία - σήμερα)

- γνωρίσουν τα βασικά γεγονότα γύρω από το πραξικόπημα και την τουρκική εισβολή.
- κατανοήσουν τις αιτίες αλλά και την αφορμή που οδήγησαν στην τουρκική εισβολή.
- κατανοήσουν τις συνέπειες της τουρκικής εισβολής σε διάφορους τομείς: ανθρωπιστικός, κοινωνικός, οικονομικός, πολιτιστικός κ.λ.π.
- αναφέρουν κατεχόμενα χωριά και πόλεις μας.
- εντοπίζουν και να σημειώνουν στο χάρτη κατεχόμενα χωριά και πόλεις μας ή και να κατασκευάζουν σχετικούς χάρτες.
- μελετήσουν διάφορα κείμενα (λογοτεχνικά, πληροφοριακά, ιστορικά) ή ποιήματα που να έχουν σχέση με το θέμα.
- ερευνήσουν και να συγκεντρώσουν πληροφορίες μέσα από διάφορες πηγές για κατεχόμενες περιοχές, για ήθη και έθιμα προσφύγων.
- γνωρίσουν και σχολιάσουν τα γεγονότα που αφορούν την ανακήρυξη του ψευδοκράτους.
- δίνουν γενικές πληροφορίες για τα σκλαβωμένα εδάφη.
- αντιληφθούν τη σημασία αυτών που χάσαμε και να συνειδητοποιήσουν την ανάγκη επανάκτησης των κατακτηθέντων, επανένωσης της Κύπρου και διατήρησης
- μελετήσουν διάφορα κείμενα (λογοτεχνικά, πληροφοριακά, ιστορικά) ή ποιήματα που να έχουν σχέση με το θέμα.
- ερευνήσουν και να συγκεντρώσουν πληροφορίες μέσα από διάφορες πηγές για κατεχόμενες περιοχές, για ήθη και έθιμα προσφύγων.
- γνωρίσουν και σχολιάσουν τα γεγονότα που αφορούν την ανακήρυξη του ψευδοκράτους.
- δίνουν γενικές πληροφορίες για τα σκλαβωμένα εδάφη.
- αντιληφθούν τη σημασία αυτών που χάσαμε και να συνειδητοποιήσουν την ανάγκη επανάκτησης των κατακτηθέντων, επανένωσης της Κύπρου και διατήρησης του τόπου μας ελεύθερου.
- αναγνωρίσουν ότι το δίκαιο είναι με το μέρος του κυπριακού λαού, να πιστέψουν ότι η μέρα της απελευθέρωσης δε θα αργήσει να έρθει και να αναφέρουν παράγοντες που δυνατόν να βοηθήσουν το λαό μας να αντέξει ως τότε. (ενότητα, ομοψυχία, αγωνιστικότητα, διατήρηση μνήμης)
- γνωρίσουν και να αναφέρουν συγκεκριμένες δραστηριότητες με τις οποίες οι ίδιοι μπορούν να βοηθήσουν τον αγώνα της επιστροφής.
- συμμετέχουν ενεργά σε διαλόγους ή συζητήσεις με σχετικό θέμα.
- γνωρίσουν την πολιτιστική κληρονομιά της κατεχόμενης Κύπρου και να κατανοήσουν τη σημασία της διατήρησης αυτής της κληρονομιάς.
- χρησιμοποιούν και να γράφουν σωστά τις πιο κάτω έννοιες: *πρόσφυγας, αγνοούμενος, αιχμάλωτος, εγκλωβισμένος, σκλαβωμένος, κατεχόμενος, πράσινη γραμμή, ακριτική περιοχή, αγωνίζομαι, πατρίδα, νοσταλγία, έθνος, κράτος, φυλάκιο, πόλεμος, ειρήνη, δικαιοσύνη, ελευθερία, προσφυγικός συνοικισμός, πραξικόπημα, εισβολή κατοχή, Ηνωμένα Έθνη, εθνοφρουροί, έποικοι, Τουρκοκύπριοι, Ψευδοκράτος*

Δραστηριότητες:

1. Αποσαφήνιση των όρων: Γνωρίζω, Δεν Ξεχνώ και Αγωνίζομαι και διερεύνηση των προσδοκιών των παιδιών γύρω από τη θεματολογία της ενότητας.
2. Ιστορική αναδρομή. Τα γεγονότα που οδήγησαν στην Τουρκική εισβολή.
3. Δημιουργία Κέντρου Έρευνας και Μάθησης για την κατεχόμενη γη, το οποίο θα εμπλουτίζεται από τα παιδιά.
4. Έρευνα για τα κατεχόμενα χωριά ή πόλεις των παιδιών της τάξης, κατασκευή χάρτη και τοποθέτηση τους σε αυτό.
5. Γραφή θεατρικών έργων, προσευχών, ποιημάτων, τα οποία μπορούν και να μελοποιηθούν, με θέμα την τουρκική εισβολή και της συνέπειες της.
6. Συγγραφή ψηφίσματος διαμαρτυρίας προς τον αντιπρόσωπο των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο επί ευκαιρία της ανακήρυξης του ψευδοκράτους.
7. Συγγραφή συνθημάτων διαμαρτυρίας, καταδίκης του ψευδοκράτους και της τουρκικής εισβολής.
8. Υπόθεση ρόλων και πλασματικών ή υποθετικών καταστάσεων στάσεων.
9. Διαφωτιστική Εκστρατεία: Τι θα γράφαμε σε ένα φίλο μας από το εξωτερικό για να τον ενημερώσουμε για το πρόβλημα της Κύπρου
10. Μελέτες-έρευνες κατεχομένων περιοχών της κατεχόμενης πατρίδας μας από γεωγραφικής, οικονομικής, θρησκευτικής και πολιτιστικής κληρονομιάς
11. Συγκέντρωση ηθών και εθίμων από τις υπό μελέτη περιοχές.
12. Συγκέντρωση συνταγών από τις κατεχόμενες περιοχές και ετοιμασία βιβλίου.
14. Γνωριμία με τον τρόπο ζωής των κατοίκων του νησιού μας μετά την εισβολή μέσα από συνεντεύξεις από ξεριζωμένα πρόσωπα και να βιώσουν τη νοσταλγία για επιστροφή.
15. Δημιουργία τρισδιάστατων κατασκευών αρχαιολογικών ή άλλων μνημείων που βρίσκονται στις κατεχόμενες περιοχές.
16. Κατασκευή σχεδίων, αφίσας και παιχνιδιών για την κατεχόμενη πατρίδα μας. Σχέδια για την ειρήνη και την ελευθερία. Διαγωνισμοί με βραβεία στον Α' κύκλο και το Β' κύκλο ξεχωριστά.
17. Εκδήλωση με θέμα : «Δεν Ξεχνώ»
18. Συνεντεύξεις από άτομα που έζησαν τον πόλεμο και τις κακουχίες.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

1. Δεκαπενθήμερο αφιερωμένο στο «Δεν Ξεχνώ» (8-19 Νοεμβρίου 2021)
2. Παρουσίαση των εργασιών των παιδιών σε έκθεση.

ΧΡΗΣΙΜΟ ΥΛΙΚΟ:

1. ΜΟΥΣΙΚΗ: προτεινόμενα cd

- Των αθανάτων
- Χάραμαν Φου
- Το Άξιον Εστί
- Της Φαμακούστας
- Τα τραγούδια της προσφυγιάς
- 18 Λιανοτραγούδα της πικρής πατρίδας-Επιτάφιος
- Τραγούδια για την Κύπρο
- Τραγουδώ για την πατρίδα μου
- Το σπίτι που γεννήθηκα
- Ες γην εναλίαν Κύπρον (Νταλάρας)
- Κύπρος-καταστατ'ος της ρωμιουσώνης

2. ΤΑΙΝΙΕΣ

- Αττίλας 74. Προτεινόμενες σκηνές:
  - ✓ Αναμονή αιχμαλώτων
  - ✓ Η ζωή των προσφύγων
  - ✓ Επιστροφή αιχμαλώτων
  - ✓ Κάσιαλος
  - ✓ Παλαίκυθρο
- Ο Μακάριος εξιστορεί την τραγωδία της Κύπρου
- Περί Κύπρου

3. Ηχητικό Ντοκουμέντο

- Ιούλιος 1974-Φιλελεύθερος

4. Κείμενα

- Για πραξικόπημα:

- ✓ Ερπύστριες (από το βιβλίο «Δεν ξεχνώ και αγωνίζομαι» Ε' - Στ' σελ. 20)
- ✓ Οι τέσσερις του Άη Γιάννη στη Λάρνακα του Γεωργίου Σ. Γεωργίου
- ✓ Δεν ξεχνώ (από το βιβλίο «Δεν ξεχνώ και αγωνίζομαι» Ε' - Στ' σελ. 21)
- ✓ Το πραξικόπημα και η εισβολή (από το βιβλίο « Ιστορία της Κύπρου», Ε' - Στ' σελ. 125

- Για τουρκική εισβολή:

- ✓ Λογοτεχνικό βιβλίο «Το πέταγμα του αετού»
- ✓ Το ξεσπίτωμα (από το κυπριακό ανθολόγιο μέρος Β' σελ. 218-219)
- ✓ Αύγουστος 1974 - Κάτι αλησμόνητο από τη ζωή μου (από το περιοδικό «Κυνηγημένα πουλιά» σελ.17-20)
- ✓ Ένα βροχερό απόγευμα στο σχολικό αντίσκηνο (από το περιοδικό «Κυνηγημένα πουλιά» σελ.59-60)

- ✓ Σκλαβιά Μην κλαις και θα γυρίσουμε από το βιβλίο («Δεν ξεχνώ και αγωνίζομαι» Ε' - Στ' σελ. 37)
- ✓ Ένας αγνοούμενος (από το βιβλίο «Δεν ξεχνώ και αγωνίζομαι» Ε' - Στ' σελ. 34)
- ✓ Πραξικόπημα-εισβολή-προσφυγιά (από το βιβλίο «Δεν ξεχνώ και αγωνίζομαι» Γ' - Δ' σελ. 17-38)
- ✓ Αγνοούμενοι (από το βιβλίο «Δεν ξεχνώ και αγωνίζομαι» Γ' - Δ' σελ. 39-47)
- ✓ Τούρκικη εισβολή (από το βιβλίο «Δεν ξεχνώ και αγωνίζομαι» Α' - Β' σελ. 75)
- ✓ Η μάνα του αγνοουμένου (από το βιβλίο «Δεν ξεχνώ και αγωνίζομαι» Α' - Β' σελ. 24)
- ✓ Το χωριό με τους πιο πολλούς αγνοούμενους (από το βιβλίο «Δεν ξεχνώ και αγωνίζομαι» Α' - Β' σελ. 25)

5. Αξιοποίηση ιστοσελίδας www.rizokarpason.com

6. Υλικό του συμβουλίου Ιστορικής Μνήμης Αγώνα ΕΟΚΑ 1955-1959